

Standardy Ochrony Małoletnich
Stowarzyszenia Hospicjum Płockie pod wezw. Św. Urszuli Ledóchowskiej z siedzibą w
Płocku
z dnia 14 sierpnia 2024 r.

Na podstawie art. 22 b oraz art. 22 c Ustawy z dnia 13 maja 2016 r.o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (j.t. Dz.U. z 2024 r., poz. 560) Stowarzyszenie Hospicjum Płockie pod wezw. Św. Urszuli Ledóchowskiej, zwane dalej Hospicjum,ustala Standardy Ochrony Małoletnich o następującej treści:

Rozdział I
Postanowienia ogólne
§ 1.

Celem niniejszego aktu jest:

- 1) zagwarantowanie małoletnim pacjentom bezpiecznych i przyjaznych warunków funkcjonowania w Hospicjum
- 2) zapobieganie i przeciwdziałanie krzywdzeniu małoletnich,
- 3) zwrócenie uwagi pacjentom, ich przedstawicielom ustawowym, pracownikom Hospicjum i innym podmiotom współpracującym z Hospicjum na konieczność reagowania na sygnały krzywdzenia małoletnich i podejmowania wzmożonych działań na rzecz ich ochrony,
- 4) wdrożenie szczegółowych procedur postępowania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletnich pacjentów.

§ 2.

Ilekróć w niniejszym dokumencie jest mowa o:

- 1) **Standardach Ochrony Małoletnich** – należy przez to rozumieć niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich w Hospicjum,
- 2) **Małoletnim** – należy przez to rozumieć każdą osobę w wieku poniżej 18 lat, chyba że zgodnie z prawem uzyska ona wcześniej pełnoletność poprzez zawarcie związku małżeńskiego,
- 3) **Dziecku** – należy przez to rozumieć każdą osobę, która nie ukończyła 18 lat,
- 4) **Pacjenciem małoletnim**– należy przez to rozumieć każdą osobę małoletnią będącą pod opieką medyczną Hospicjum Dziecięcego,
- 5) **Zgodzie przedstawiciela ustawowego** – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców małoletniego, któremu przysługuje władza rodzicielska lub opiekuna prawnego; w sytuacji braku porozumienia między rodzicami małoletniego konieczne jest rozstrzygnięcie sądu opiekuńczego,
- 6) **Pracowniku** – należy przez to rozumieć każdą osobę zatrudnioną w Stowarzyszeniu Hospicjum Płockie pod wezw. Św. Urszuli Ledóchowskiej, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy, wymiar czasu pracy i zajmowane stanowisko,

- 7) **Krzywdzeniu małoletniego** – należy przez to rozumieć każde działanie lub zaniechanie popełnione na szkodę małoletniego, a także zagrożenie dobrostanu dziecka. Krzywdzeniem jest w szczególności:
- a) **przemoc fizyczna** – każde jednorazowe albo powtarzające się zachowanie polegające na spowodowaniu bólu i cierpienia dziecka, w wyniku którego małoletni doznaje faktycznej fizycznej krzywdy bez względu na rodzaj doznanego urazu lub jest nią potencjalnie zagrożony, w szczególności: popychanie, obezwładnianie, policzkowanie, szczypanie, ciągnięcie za uszy lub włosy, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami,
 - b) **przemoc emocjonalna** – każde jednorazowe albo powtarzające się zachowanie zawierające aktów przemocy fizycznej, które powoduje obniżenie możliwości prawidłowego rozwoju małoletniego, zaburzenia jego osobowości, niskie poczucie własnej wartości i stany lękowe, w szczególności: wyzywiska, groźby, zastraszanie, szantaż, poniżanie, zawstydzanie, wywoływanie nieadekwatnego poczucia winy, emocjonalne odrzucenie, manipulowanie małoletnim, angażowanie dziecka w konflikt osób dorosłych, w tym jego rodziców oraz prezentowanie małoletniemu aktów przemocy,
 - c) **przemoc seksualna** – każde jednorazowe albo powtarzające się zachowanie ukierunkowane na osiągnięcie zaspokojenia potrzeb seksualnych kosztem małoletniego, które może polegać w szczególności na kontakcie fizycznym, podglądaniu małoletniego, prezentowaniu mu aktów seksualnych, doprowadzeniu małoletniego do wykonywania czynności seksualnych, rejestrowaniu zdjęć i filmów o charakterze pornograficznym z udziałem małoletniego,
 - d) **zaniedbywanie** – każde jednorazowe albo powtarzające się zachowanie polegające na niezaspokajaniu potrzeb małoletniego niezbędnych dla jego prawidłowego rozwoju przez jego przedstawiciela ustawowego, w szczególności nierealizowanie potrzeb związanych z odżywianiem, higieną, zdrowiem, edukacją, odpoczynkiem, a także niezapewnienie małoletniemu poczucia bezpieczeństwa, przynależności, miłości i wsparcia.
- 8) **Szkodliwych treściach i zagrożeniach w sieci Internet**– należy przez to rozumieć wszelkie materiały, które mogą wywoływać u małoletniego negatywne emocje oraz destrukcyjnie wpływać na rozwój emocjonalny, poznawczy i społeczny dziecka, jak również promujące niebezpieczne zachowania, w szczególności treści obrazujące przemoc psychiczną i fizyczną, treści autodestrukcyjne, pornograficzne i dyskryminacyjne oraz patostreamy i „internetowe wyzwania”.

§ 3.

W sprawach nieuregulowanych w niniejszych Standardach Ochrony Małoletnich zastosowanie znajdują przepisy powszechnie obowiązującego prawa, w tym w szczególności:

- 1) Konwencji o prawach dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.).
- 2) Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 z późn. zm.),
- 3) Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424).
- 4) Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17),
- 5) Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 37).
- 6) Ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809),
- 7) Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 z późn. zm.),
- 8) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. poz. 1870).

Rozdział II

Zasady bezpiecznych relacji między pracownikami Hospicjum a małoletnimi

§ 4.

Każda osoba przed nawiązaniem stosunku pracy w Hospicjum zobowiązana jest do poddania się weryfikacji w granicach obowiązujących przepisów prawa. Sprawdzeniu podlegają w szczególności dane i informacje, o których mowa w art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

§ 5.

1. Każdy pracownik Hospicjum zobowiązany jest do przestrzegania praw dziecka i poszanowania jego godności.
2. Działania polegające na ochronie zdrowia realizowane przez pracowników Hospicjum nie mogą naruszać praw człowieka i praw pacjenta, ze szczególnym uwzględnieniem prawa do ochrony przed krzywdzeniem.
3. Wszelkie czynności pracowników względem pacjentów każdorazowo powinny być podejmowane zgodnie z dobrem małoletniego i troską o jego zdrowie, a także z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka.

§ 6

1. Każdy pracownik Hospicjum zobowiązany jest do:
 - 1) równego i podmiotowego traktowania pacjentów małoletnich, niezależnie od ich płci, rasy, pochodzenia społecznego i etnicznego, narodowości, religii, wyznania, światopoglądu, niepełnosprawności, wieku, orientacji seksualnej,

- 2) utrzymywania profesjonalnej relacji z pacjentami,
 - 3) wykonywania czynności ochrony zdrowia, opiekuńczych, i higienicznych nad pacjentami z poszanowaniem prywatności i godności małoletniego, proporcjonalnie do potrzeb małoletniego i stanu jego zdrowia, z uwzględnieniem wskazań jego przedstawicieli ustawowych,
 - 4) zapewnienia pacjentom swobody wypowiedzania się, w tym komunikowania o ich potrzebach, zmartwieniach i problemach obejmujących każdą sferę funkcjonowania małoletniego,
 - 5) uważnego obserwowania i słuchania pacjentów oraz identyfikowania symptomów krzywdzenia małoletnich,
 - 6) podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu pacjentów zgodnie z postanowieniami Standardów Ochrony Małoletnich oraz obowiązującymi przepisami prawa w sposób zapewniający małoletniemu skuteczną ochronę.
2. W kontaktach z pacjentami pracownik Hospicjum zobowiązany jest do:
- 1) odnoszenia się do pacjentów z szacunkiem, życzliwością, serdecznością i zrozumieniem,
 - 2) używania języka pozbawionego ocen, etykiet, dostosowanego do poziomu rozwoju intelektualnego małoletniego.

§ 7.

1. Pracownikom Hospicjum zakazuje się:
 - 1) krzywdzenia pacjentów małoletnich,
 - 2) stosowania wobec pacjentów małoletnich jakiejkolwiek formy przemocy fizycznej lub psychicznej w działalności opieki zdrowotnej, opiekuńczej i higienicznej, z wyjątkiem sytuacji, gdy użycie siły wobec małoletniego uzasadnione jest stanem jego zdrowia i koniecznością zapewnienia mu bezpieczeństwa, przy czym jej poziom i czas trwania winien być proporcjonalny do stopnia zagrożenia,
 - 3) używania w obecności pacjentów słów wulgarnych i gestów powszechnie uznawanych za obraźliwe,
 - 4) niereagowania na symptomy krzywdzenia pacjentów.
2. Pracownikom zabrania się wstępowania z małoletnimi w stosunki prywatne, tj. wykraczające poza sferę zawodową, w szczególności utrzymywania z pacjentami kontaktu fizycznego nieuzasadnionego działalnością zdrowotną i opiekuńczą lub stanem ich zdrowia.
3. Pracownikom Hospicjum zakazuje się naruszania prawa do ochrony wizerunku małoletnich, w szczególności:
 - 1) fotografowania i filmowania pacjenta bez uprzedniej pisemnej zgody jego przedstawiciela ustawowego,
 - 2) utrwalania wizerunku pacjenta dla celów prywatnych,

- 3) rozpowszechniania wizerunku pacjenta bez uprzedniej pisemnej zgody jego przedstawiciela ustawowego.
4. Pracownikowi nie wolno ujawniać informacji poufnych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych pacjentów. Dotyczy to w szczególności informacji o jego sytuacji rodzinnej, opiekuńczej, ekonomicznej, medycznej i prawnej.

Rozdział III

Procedury interwencji oraz osoby odpowiedzialne

§ 8.

1. Pacjenci małoletni, ich przedstawiciele ustawowi oraz pracownicy szkoły powinni zwracać uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich i symptomy ich krzywdzenia.
2. Poprzez czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich należy rozumieć w szczególności:
 - 1) młody wiek pacjenta;
 - 2) niepełnosprawność fizyczną lub intelektualną pacjenta,
 - 3) niestabilną sytuację rodzinną pacjenta, w tym rozpad rodziny i konflikty między przedstawicielami ustawowymi małoletniego,
 - 4) nadużywanie alkoholu i innych środków odurzających przez pacjenta i jego przedstawicieli ustawowych.
3. Symptomy krzywdzenia małoletnich obejmują w szczególności:
 - 1) zaniedbanie pacjenta, przejawiające się w niedożywieniu, braku higieny osobistej, noszeniu brudnej lub zniszczonej odzieży, ubioru i obuwia nieadekwatnego do warunków pogodowych,
 - 2) występowanie na ciele pacjenta śladów przemocy fizycznej, tj. siniaków, zadrapań, stłuczeń, złamań, oparzeń itp.
 - 3) brak zapewnienia pacjentowi przez przedstawicieli ustawowych dostępu do podstawowej opieki medycznej, obowiązkowych szczepień, okularów, itp.
 - 4) nagłą zmianą zachowania pacjenta, przejawiającą się w jego wycofaniu, przestraszeniu, okazywaniu agresji, samookaleczeniu
 - 5) lęk pacjenta przed rówieśnikami lub osobami dorosłymi, w tym przedstawicielami ustawowymi oraz strach przed powrotem do miejsca zamieszkania,
 - 6) spożywanie przez pacjenta alkoholu i innych środków odurzających,
 - 7) brak zainteresowania przedstawiciela ustawowego losem pacjenta i nieutrzymywanie przez niego systematycznego kontaktu z Hospicjum.

§ 9.

1. Zarząd Stowarzyszenia wyznacza osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających pacjentom i udzielenie im wsparcia spośród pracowników.
2. Dane kontaktowe, w szczególności adres e-mail i numer telefonu oraz informacje o dyżurach osoby odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających

pacjentom i udzielenie im wsparcia, podlegają udostępnieniu na stronie internetowej Hospicjum oraz tablicy ogłoszeń w budynku Hospicjum.

3. Osobą odpowiedzialną za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz wszczynanie procedury "Niebieskie Karty" jest Prezes Stowarzyszenia.
4. Do zadań podmiotów wskazanych w ust. 1 i 3 należy w szczególności:
 - 1) pozostawanie do dyspozycji pacjentów, ich przedstawicieli ustawowych oraz innych pracowników,
 - 2) odbieranie zgłoszeń dotyczących problemów związanych z zagrożeniem dobrostanu pacjentów,
 - 3) niezwłoczne reagowanie na przyjęte zgłoszenia, w razie potrzeby proszenie o dodatkowe informacje,
 - 4) współpraca z przedstawicielami ustawowymi pacjenta, a w razie potrzeby z właściwymi instytucjami państwowymi i lokalnymi organizacjami pozarządowymi,
 - 5) w uzasadnionych przypadkach zgłaszanie krzywdzenia małoletniego odpowiednim organom państwa,
 - 6) zachowania informacji w przedmiocie krzywdzenia małoletnich w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane właściwym organom w ramach działań interwencyjnych.

§ 10.

1. W przypadku powzięcia przez pracowników wiedzy, że pacjent jest krzywdzony lub istnienia takiego podejrzenia, powinni oni niezwłocznie powiadomić o tym osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających pacjentom i udzielenie im wsparcia.
2. Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń niezwłocznie powiadamia o zgłoszeniu krzywdzenia dziecka Prezesa Stowarzyszenia i wspólnie wyjaśniają sprawę.
3. Podmioty wyjaśniające sprawę podejmują następujące działania:
 - 1) wysłuchują pokrzywdzonego pacjenta, zapewniając w razie konieczności pomoc osoby, która pomoże w nawiązaniu właściwej komunikacji z małoletnim,
 - 2) przeprowadzają rozmowę z innymi osobami, które dysponują wiedzą w przedmiocie krzywdzenia pacjenta lub mogą pomóc w ocenie sytuacji,
 - 3) w miarę możliwości diagnozują sytuację rodziny pacjenta na podstawie informacji posiadanych przez Hospicjum,
 - 4) ustalają plan wsparcia małoletniego,
 - 5) dokumentują podjęte działania.
4. W sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia pacjenta podmioty wyjaśniające sprawę zobowiązane są do niezwłocznego powiadomienia właściwych organów, w szczególności pogotowia ratunkowego, Policji, prokuratury i sądu opiekuńczego.

Rozdział IV

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

§ 11.

1. Celem planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu jego krzywdzenia jest:
 - 1) opracowanie indywidualnej formuły pomocy pacjentowi będącego ofiarą krzywdzenia,
 - 2) współpraca z przedstawicielami ustawowymi pacjenta ukierunkowana na zapewnienie małoletniemu niezbędnego wsparcia i ochrony,
 - 3) podejmowanie koniecznych działań dla zabezpieczenia dobrostanu dziecka we współpracy z właściwymi instytucjami państwowymi.
2. Plan wsparcia małoletniego przygotowuje osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających i udzielenie im wsparcia.
3. W ustalaniu planu wsparcia małoletniego może brać udział pacjent będący ofiarą krzywdzenia oraz jego przedstawiciele ustawowi, o ile nie są sprawcami krzywdzenia.
4. Za realizację planu wsparcia małoletniego oraz weryfikację jego skuteczności odpowiada zarząd Hospicjum.
5. Plan wsparcia małoletniego realizowany jest niezależnie od procedur interwencji podejmowanych przez właściwe instytucje państwowe.

Rozdział V

Dokumentowanie zgłoszeń

§ 12.

1. W celu dokumentowania i przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego prowadzony jest „Rejestr Interwencji”.
2. „Rejestr Interwencji” prowadzony jest przez osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach i udzielenie im wsparcia.
3. „Rejestr Interwencji” zawiera:
 - 1) imię i nazwisko osoby dokonującej zgłoszenia o wiedzy lub podejrzeniu krzywdzenia pacjenta oraz wskazanie jej stanowiska służbowego,
 - 2) datę dokonania zgłoszenia,
 - 3) imię i nazwisko pacjenta,
 - 4) dane sprawcy krzywdzenia małoletniego,
 - 5) przebieg interwencji, w szczególności wskazanie osób dokonujących interwencji i ich stanowisko służbowe, dokładny opis podejmowanych działań, dane dotyczące organu, do którego zgłoszono fakt pokrzywdzenia dzieci, udział podmiotów uczestniczących w interwencji, opracowany plan wsparcia małoletniego i wynik interwencji.

Rozdział VI

Edukacja personelu w przedmiocie Standardów Ochrony Małoletnich

§ 13.

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie pracowników do stosowania Standardów Ochrony Małoletnich jest Prezes Stowarzyszenia.
2. Po wdrożeniu Standardów Ochrony Małoletnich Prezes Stowarzyszenia organizuje szkolenie dla pracowników w celu zaznajomienia ich z przyjętymi zasadami ochrony uczniów. Pracownik potwierdza fakt udziału w szkoleniu własnoręcznym podpisem.
3. Prezes Stowarzyszenia przeprowadza szkolenie z zakresu Standardów Ochrony Małoletnich dla każdego nowo zatrudnionego pracownika. Pracownik potwierdza fakt odbycia szkolenia własnoręcznym podpisem.

Rozdział VII

Informowanie małoletnich pacjentów i ich przedstawicieli ustawowych o Standardach Ochrony Małoletnich

§ 14.

1. Standardy Ochrony Małoletnich stanowią dokument ogólnodostępny.
2. Standardy Ochrony Małoletnich są publikowane na stronie internetowej Hospicjum oraz wywieszone na tablicy ogłoszeń w budynku Hospicjum.
3. Po wdrożeniu Standardów Ochrony Małoletnich pracownicy zapoznają pacjentów z treścią tegoż dokumentu, w sposób adekwatny do ich wieku i stanu zdrowia.
4. Zaznajomienia przedstawicieli ustawowych pacjentów ze Standardami Ochrony Małoletnich dokonuje się na pierwszym spotkaniu z pracownikiem Hospicjum.
5. Na stronie internetowej Hospicjum oraz na tablicy ogłoszeń w budynku Hospicjum umieszcza się wykaz telefonów i adresów mailowych do instytucji państwowych, do których zadań należy niesienie pomocy w sytuacji krzywdzenia małoletniego.

Rozdział VIII

Postanowienia końcowe

§ 15.

1. Niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje poprzez opublikowanie Standardów Ochrony Małoletnich na stronie internetowej Hospicjum i umieszczenie na tablicy ogłoszeń w budynku Hospicjum.